

**Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van
persoonsgegevens**

Advies wetgeving VTC nr. 2022/003 van 18 januari 2022

over

tekst	voorontwerp van besluit
van	de Vlaamse Regering
titel	tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 november 2019 betreffende de exploitatievoorwaarden voor het individueel bezoldigd personenvervoer
roepnaam	(wijziging Taxibesluit)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 17 december 2021

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna de "VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna het "**e-govdecreet**"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad Van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna de "**AVG**"), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna de "**WVG**");

Gelet op het verzoek om advies van mevrouw Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, ontvangen door de VTC op 20 december 2021;

Brengt op 18 januari 2022 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor mobiliteit (hierna de "**Adviesvrager**") verzocht bij brief van 20 december 2021 om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "**VTC**") over een voorontwerp van *besluit tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 november 2019 betreffende de exploitatievoorwaarden voor het individueel bezoldigd personenvervoer* (hierna het "**Ontwerp**") zonder aanduiding van specifieke artikelen.
2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Het voorliggend besluit corrigeert of past een aantal bepalingen uit het besluit van de Vlaamse regering betreffende de exploitatievoorwaarden voor het individueel bezoldigd personenvervoer van 8 november 2019 aan (het "**Besluit**"). Het Besluit geeft uitvoering aan het decreet van 29 maart 2019 betreffende het individueel bezoldigd personenvervoer (hierna: het "**Decreet**"). Het voorliggend Ontwerp situeert zich in het beleidsveld gemeenschappelijk vervoer, namelijk het taxivervoer en het verhuren van auto's met chauffeur.
4. De nota aan de Vlaamse Regering bepaalt dat het Ontwerp de volgende beleidsdoelstellingen concreetiseert:
 - de taxi als een meer aantrekkelijk en toegankelijk vervoersmiddel op de kaart zetten, zonder daarbij elementen zoals kwaliteit, veiligheid, betaalbaarheid en socio-economische impact uit het oog te verliezen;
 - naar een nieuw evenwicht gaan waarbij zowel de huidige taxisector als nieuwe vervoersconcepten kansen krijgen binnen eenzelfde wettelijk kader;
 - een streven naar een hoger taxigebruk of gedeeld wagengebruik strookt ook met een streven naar een meer duurzame mobiliteit.
5. Het Ontwerp bevat:
 - een nieuwe berekeningswijze voor de ecoscore van voertuigen (volgens de WLTP-emissiewaarden (*Worldwide Harmonised Light Vehicle Test Procedure*) in plaats van volgens de NEDC2.0-emissiewaarden (*new European driving cycle*);
 - een nieuwe regeling voor de milieucriteria voor taxibedrijven en exploitanten in de sector van het VIP- en directievervoer (nl. een gewijzigde berekening van de ecoscores).
 - enkele aanpassingen van het Besluit m.b.t. de gegevensopslag- en verwerking, om het Besluit in overeenstemming te brengen met de bepalingen in artikel 31 van het Decreet. Dit artikel 31 heeft betrekking op de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de gegevensbank die gegevens over de diensten voor individueel bezoldigd personenvervoer kan bevatten. Het Ontwerp bepaalt nu dat de volgende actoren op de volgende wijze toegang krijgen tot bepaalde informatie in de gegevensbank:
 1. de exploitanten zullen de geldigheid van de bestuurderspassen van andere bestuurders kunnen raadplegen (en niet louter van de bestuurders die zij in dienst hebben);
 2. het klachtenorgaan zal alle gegevens kunnen raadplegen; en
 3. de federale overheidsdiensten zullen alle gegevens kunnen raadplegen, als ze gemachtigd zijn die te kennen op basis van een wet.
6. De nota aan de Vlaamse Regering stelt bovendien dat niet enkel de achternaam, maar ook de voornaam op de bestuurderspas zal worden vermeld. Het doel hiervan is om misbruik tegen te gaan.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

7. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn (cfr. artikel 31 van het Decreet):

- de bestuurders van diensten voor individueel bezoldigd personenvervoer; en
- de exploitanten van diensten voor individueel bezoldigd personenvervoer;

en dat het minstens gegevens betreft over de vergunningen en bestuurderspassen (bv. m.b.t. uitreiking, schorsing, intrekkingen, beroep tegen een schorsing of intrekking, klachten en aanbevelingen van het klachtenorgaan), het feit of de bestuurder/exploitant het voorwerp is geweest van een strafrechtelijke veroordeling of de bestuurder/exploitant medisch ongeschikt is zoals vermeld in artikel 44 van het Koninklijk Besluit van 23 maart 1998 betreffende het rijbewijs.

8. Het betreft informatie over natuurlijke personen met onder meer identificatie- en contactgegevens en dus gaat het om de verwerking van persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en het bestaand Decreet in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

9. Het Ontwerp is gebaseerd op volgende artikelen van het Decreet: artikel 18, §2, artikel 21, §2, 1°, 2°, 4°, 5° en 6°, artikel 23, §2, en artikel 31, §3.

10. Volgende bepalingen van het Decreet zijn relevant voor wat betreft de verwerking van persoonsgegevens in het Ontwerp (onderlijning VTC):

“Artikel 18, §2

§ 2. De Vlaamse Regering bepaalt de vereisten en verplichtingen over de zedelijkheid en de beroepsbekwaamheid van de bestuurders, en de procedure voor het afleveren van de bestuurderspas, met inbegrip van de hoogte van de verschuldigde retributie, de vorm en de wijze van afgifte van de bestuurderspas.”

“Artikel 21, §2

De Vlaamse Regering kan de exploitatievoorwaarden, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, bepalen. Die exploitatievoorwaarden kunnen verschillen voor de straattaxi, de standplaatstaxi, het ceremonieel vervoer en de OV-taxi, en ze hebben betrekking op:

1° de vereisten en verplichtingen over de zedelijkheid, de beroepsbekwaamheid en de solvabiliteit van de exploitanten van diensten voor individueel bezoldigd personenvervoer;

2° de vereisten voor de inrichting, de uitrusting, de herkenbaarheid, de duurzaamheid met inbegrip van de milieuvriendelijkheid, de toegankelijkheid en het privégebruik van de voertuigen waarmee de diensten voor individueel bezoldigd personenvervoer worden verricht;

3° de wijze waarop wordt aangetoond dat wordt voldaan aan de regels die worden bepaald krachtens punt 1° en 2°;

4° de gegevens van de dienst en de ritten en de daaraan te stellen vereisten;

5° de aanwezigheid, het gebruik, de keuring en de installatie van apparatuur en voorzieningen ter registratie van ritten, tarieven en arbeids- en rusttijden;

6° de dienstverlening tegenover de klanten en de vervoerde personen en de daaraan te stellen vereisten;

7° de administratie die de exploitant voert voor een doelmatige controle op de naleving van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan.”

“Artikel 31

§ 1. [...]

De Vlaamse Regering kan de gegevensbank verfijnen met uitsluitend technische gegevens.

§ 2. [...]

De Vlaamse Regering bepaalt tot welke gegevens uit de gegevensbank de gemeenten, de exploitanten, de beroepsinstantie, de politie en de overheidsdiensten die belast zijn met het administratieve beheer of de controle van de diensten voor individueel bezoldigd personenvervoer, toegang hebben.

[...]

§ 4. De Vlaamse Regering bepaalt de regels voor de gegevensbank, de gegevensinvoer en -verwerking en de passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen.

§ 5. [...]

De Vlaamse Regering bepaalt de regels met betrekking tot het openbaar maken van de lijst met vergunde exploitanten, alsook op welke wijze zij openbaar worden gemaakt. “

11. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving - elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG en voor sommige verwerkingen in artikel 9 en eventueel in artikel 10 AVG¹.
12. Het Ontwerp of de nota aan de Vlaamse Regering vermelden niet expliciet op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden. De VTC gaat er van uit dat de gegevens verwerkt worden op basis van de rechtvaardigingsgrond “noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust” (cfr. artikel 6.1.c) AVG), gelet op de reglementaire omkadering van de voorgeschreven verwerking van persoonsgegevens in het Decreet.
13. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling', die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen² van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.³

¹ Wat ook de mogelijkheid van de verwerkingen ervan beperkt.

² Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n)

³ EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000; GWH 23 april 2015, arrest nr. 44/2015, 63; GWH 5 oktober 2017, arrest nr. 100/2017, 17; GWH 15 maart 2018, arrest nr. 29/2018, 26; GWH 14 januari 2021, arrest nr. 2/2021, overw. B.22.1.e.e.; GWH 18 november 2021, arrest nr. 158/2021, overw. B.6; GWH 9 december 2021, B.53.1-B.53.2; adv. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl.St. Kamer, 2020-2021, doc. nr. 551951/001, 94-98; SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2019, 75-98, 111-116;

14. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, c), AVG, die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven *sensu stricto*, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk afgebakend zijn⁴. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.
15. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a), AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal immers niet naar de wetgeving kunnen verwezen worden voor die elementen.
16. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of voor een beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig is. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.
17. Hierbij moet er op gelet worden dat in een eventueel uitvoeringsbesluit (mits delegatie aan de Vlaamse Regering) verdere modaliteiten kunnen worden bepaald, maar dat de essentie in het decreet zelf moet worden opgenomen. De VTC verwijst naar de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof inzake delegatie door de wetgever⁵.
18. De Raad van State bepaalde volgens de Nota aan de Vlaamse Regering dat de opslag van de ritgegevens door het Decreet moest geregeld worden. Artikel 5 van het Ontwerp zou artikel 32 van het Besluit in overeenstemming brengen met artikel 31 van het Decreet. Artikel 32 van het Besluit werd gewijzigd in die zin dat de minister de wijze waarop de gegevens worden beveiligd én bewaard "kan bepalen", in plaats van dat de minister de wijze "bepaalt". De VTC wijst erop dat het niet duidelijk is op welke manier hiermee wordt tegemoetgekomen aan het advies van de Raad van State en beveelt aan dit verder te verduidelijken.
19. De VTC wijst erop dat er ook sprake is van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 9 AVG, namelijk gegevens over de medische geschiktheid van de betrokkenen en als bedoeld in artikel 10 AVG, namelijk gegevens over het feit of een persoon al dan niet het voorwerp is geweest van een strafrechtelijke veroordeling.
20. Bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van de artikelen 9 en 10 AVG behoeven strengere beveiligingsmaatregelen. De VTC wijst op de toepasselijkheid van de artikelen 9 en 10, §2, WVG die aangeven welke bijkomende veiligheidsmaatregelen moeten voorzien worden:
 - de categorieën van personen aanwijzen die de persoonsgegevens kunnen raadplegen, waarbij hun hoedanigheid ten opzichte van de verwerking van de betrokken gegevens nauwkeurig moet worden omschreven;
 - de lijst van de aldus aangewezen categorieën van personen ter beschikking houden van de bevoegde toezichthoudende autoriteit voor gegevensbescherming;

DEGRAVE, E., "*L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle*", Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v..

⁴ Artikel 6, 3, AVG. (Voor wat punt e) betreft, bestaat de doelstelling van de verwerking in de vervulling van een taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht.)

⁵ bv. GwH nr. 166/2011, 10 november 2011, overw. B.43.3 e.v., GwH nr. 158/2021, 18 november 2021, overw. B.8.4.2.

- ervoor zorgen dat de aangewezen personen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling ertoe gehouden zijn het vertrouwelijke karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen.

21. Andere maatregelen kunnen geformuleerd worden op basis van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling (zie verder).

3. Doelbinding

22. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).

23. De volgende **doeleinden** worden in de nota aan de Vlaamse Regering bij het Ontwerp vermeld voor wat betreft verwerking van Persoonsgegevens:

- tegengaan van misbruik van de bestuurderspas door niet enkel de naam, maar ook de voornaam van de bestuurder op het af te leveren vervoersbewijs te vermelden. Bij verschillende politiecontroles werd vastgesteld dat vaak (verre) familieleden of naamgenoten van een exploitant achter het stuur van een taxi zaten met andermans bestuurderspas.

Voor de overige verwerking van persoonsgegevens, namelijk de verwerking volgens de bepalingen over het gebruik van de verzamelde gegevens over vergunningen, machtigingen, bestuurderspassen en ritten, vermeldt de nota aan de Vlaamse Regering enkel dat artikel 7 van het Ontwerp de bepalingen over het gebruik van verzamelde gegevens over vergunningen, machtigingen, bestuurderspassen en ritten vervolledigt en groepeerd. Hiervoor werd geen expliciet doeleinde vermeld. De VTC gaat ervan uit dat de doelstellingen vermeld in artikel 31, §2 van het Decreet ook van toepassing zullen zijn voor het Ontwerp, namelijk:

- het administratief beheer van het vergunningensysteem door de Vlaamse steden en gemeenten te vergemakkelijken;
- de controle en handhaving op de bepalingen van dit decreet en de uitvoeringsbepalingen ervan te verhogen door de gegevensdeling tussen gemeenten en de bevoegde Vlaamse en federale diensten, de politie, het klachtenorgaan en de gemeenten onderling; en
- statistische doeleinden te realiseren voor het personenvervoer, het multimodale personenvervoer en het globale mobiliteitsbeleid, waaronder de opvolging van de evolutie van de prijzen.

Voorgaande doeleinden zijn dan ook welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd.

24. De VTC merkt echter wel op dat artikel 7 van het Ontwerp bepaalt dat verschillende actoren toegang zullen hebben tot meerdere persoonsgegevens in de gegevensbank (bv. exploitanten zullen persoonsgegevens van andere bestuurders kunnen raadplegen, het klachtenorgaan kan alle gegevens raadplegen en de federale overheidsdiensten zullen alle gegevens in de kunnen raadplegen, voor zover ze gemachtigd zijn die te kennen op basis van een wet). Het is echter niet duidelijk, noch voor de betrokkenen, noch voor de toezichthouder, voor welke doeleinden deze verwerkingen nuttig en noodzakelijk zijn en of het evenwicht tussen het belang van de betrokkenen, om hun rechten en vrijheden te vrijwaren, wordt gewaarborgd. De VTC is van oordeel dat de doeleinden voor de verwerkingen van persoonsgegevens in artikel 7 van het Ontwerp, verder moeten worden verduidelijkt.

4. Verantwoordelijkheid

25. Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.

26. Het Ontwerp bevat geen specifieke en expliciete bepalingen. Het is nochtans van belang dat de betrokkenen perfect weten tot wie zich te richten met het oog op het uitoefenen en afdwingen van de hen door de AVG toegekende rechten. Dit wordt dus bij voorkeur in de decreten opgenomen. Het Decreet bevat dergelijke bepaling onder artikel

31, §3. De gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken zijn het Departement Mobiliteit en Openbare Werken en de gemeenten.

27. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35 AVG)⁶ voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is.
28. De VTC meent alvast dat het uitvoeren van een GEB verplicht zal zijn gelet op **de lijst van de VTC**⁷ met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35.4 van de AVG. De VTC verwijst in dit kader naar de verplichting om een GEB uit te voeren wanneer er op systematische wijze **bijzondere categorieën** van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG, evenals persoonsgegevens met betrekking tot strafrechtelijke veroordelingen of strafbare feiten zoals omschreven in artikel 10 van de AVG worden uitgewisseld tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken.

5. Minimale gegevensverwerking

29. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
30. De categorieën betrokkenen zijn:
- de exploitant van diensten voor individueel bezoldigd personenvervoer; en
 - de bestuurder.
31. De categorieën persoonsgegevens zijn:
- informatie over vergunningen, machtigingen en bestuurderspassen (artikel 31, §1, 1° Decreet)
 - informatie over de geweigerde, geschorste en ingetrokken vergunningen, machtigingen en bestuurderspassen, met inbegrip van strafrechtelijke veroordelingen en medische ongeschiktheid als vermeld in artikel 44 van het koninklijk besluit van 23 maart 1998 betreffende het rijbewijs artikel 31, §1, 2°, 3° en 4° Decreet);
 - de identificatie van de exploitant (artikel 31, §1, 7°, a) Decreet);
 - de identificatie van de bestuurder (artikel 31, §1, 7° b) Decreet).
32. Wat de voorliggende regeling betreft, stelt de VTC vast dat de categorieën van persoonsgegevens voldoende zijn aangeduid (cfr. artikel 6 van het Ontwerp en artikel 34, §1 Besluit).
33. De VTC merkt op dat artikel 7 van het Ontwerp bepaalt dat verschillende actoren toegang zullen hebben tot meerdere persoonsgegevens in de gegevensbank (cfr. randnummer 24). Noch het Ontwerp, noch de nota aan de Vlaamse Regering verduidelijken dat de verwerking van deze persoonsgegevens ter zake dienend is en beperkt is tot

⁶ Voor meer uitleg over de GEB en sjabloon, zie:

- <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>).

⁷ Beslissing VTC nr. O/2020/01 van 14 januari 2020 betreffende Aanname van de lijst met verwerkingen waarvoor een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd conform artikel 35.4 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming door Vlaamse bestuursinstanties
https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_O_2020_01_DPIA_lijsten_v1_voor_web.pdf.

wat noodzakelijk is om de doeleinden te bereiken. Zie ook de opmerking die de VTC al gemaakt heeft in verband met de doelstellingen. De VTC beveelt aan dit te verduidelijken in het Ontwerp.

34. In het Ontwerp wordt specifiek de **mededeling** geregeld van gegevens. Er zal rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden. Dit geldt ook in het kader van een eventuele gezamenlijke verwerkersverantwoordelijkheid.

6. De bewaartermijn

35. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
36. Wat de **bewaartermijn** betreft van de persoonsgegevens in de gegevensbank, merkt de VTC op dat die niet vastgelegd wordt in het Ontwerp, maar wel in het Decreet (zie artikel 31, §6), dat het volgende bepaalt: *“de gegevens worden na stopzetting van de exploitatie voor zeven jaar in de gegevensbank bijgehouden.”* Dit is bijgevolg voldoende duidelijk en proportioneel, mits een afdoende verantwoording voor de bewaartermijn van zeven jaar in het Decreet of in de Memorie wordt gegeven.

7. Juistheid

37. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG).
38. Noch het Ontwerp, noch het Decreet bevat bepalingen hierover.
39. De VTC beveelt aan hiertoe de nodige bepalingen te verankeren in het Decreet.

8. Rechten van de betrokkenen en transparantie

40. Persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is (artikel 5.1 a) AVG.
41. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
42. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om de **vermeldingen** zoals bedoeld in randnummer 41, op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun gegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

9. Beveiligingsmaatregelen

43. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
44. Artikel 32, AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;

- het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingsystemen te garanderen;
 - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
 - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
45. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling⁸ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen⁹ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹⁰ en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichhouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haaracties waren en waarom¹¹.
46. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover¹².
47. De minister bepaalt de wijze waarop de ritgegevens worden beveiligd en bewaard. In principe moet de specificering van maatregelen niet in de wetgeving worden opgenomen. Wanneer de decreetgever of in een later stadium (mits delegatie), de Vlaamse Regering echter vermoedt dat de gepaste maatregelen niet gerealiseerd zullen worden, zonder dit aan de betrokken instanties expliciet op te leggen, dan moet dat wel gebeuren¹³.

III. BESLUIT

48. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:
- de correcte rechtsgrond aangeven, eventueel in de Memorie van Toelichting of in het Decreet (luik 2);
 - de doeleinden verder verduidelijkt moeten worden (luik 3);
 - het uitvoeren van een GEB (luik 4);
 - verduidelijken dat de verwerking van persoonsgegevens ter zake dienend is en beperkt is tot wat noodzakelijk is om de doeleinden te bereiken (luik 5);
 - maatregelen nemen om de juistheid van persoonsgegevens te bepalen en te actualiseren (luik 7);
 - de transparantiemaatregelen verder uitwerken (luik 8); en
 - beveiligingsmaatregelen verder uitwerken (luik 9).

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door: Hans Graux (Signature)
Getekend op: 2022-01-23 22:04:40 +01:00
Reden: Ik keur dit document goed

⁸ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013.

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>).

⁹ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>)

¹⁰ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008.

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>).

Verschiede instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

¹¹ *Audit trailing of beveiligd controlespoor*.

¹² <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>.

¹³ Dit kan eventueel ook in een ministerieel besluit of een omzendbrief.